

Monumentnummer*: 522115

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82761/32

Woonplaats* Nieuw Scheemda
Gemeente* Oldambt
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Scheemda
Sectie* M
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 189

Omschrijving**

Inleiding

DWARSHUISBOERDERIJ met uitgebouwd middenrisaliet, gebouwd in 1904 in opdracht van de familie Dijkema in een Eclectische stijl. In de jaren dertig is aan de voorzijde een nieuw terras opgemetseld. De boerderij is sinds 1975 buiten bedrijf. In de loop der tijd zijn deels de decoratieve windveren verdwenen en zijn zowel de linker- als achtergevel van de schuur deels opnieuw opgetrokken. Eind jaren negentig is de indeling van de gevels enigszins gewijzigd omdat de zolder en deels de schuur opnieuw zijn ingedeeld. Deze wijziging heeft echter het monumentale karakter van de boerderij niet aangetast.

De boerderij is fraai gelegen aan het begin van een boerderijenlint op een deels omgracht terrein. In de tuin aan de voorzijde zijn nog restanten aanwezig van een landschappelijke aanleg; kenmerkend is het aan de linkerkant gelegen bergje waarachter esdoorns. Een oprijlaan, gelegen aan de rechterzijde van het terrein, verleent toegang tot de boerderij.

Omschrijving

DWARSHUISBOERDERIJ bestaande uit een VOORHUIS en HOOFDSCHUUR.

Het deels anderhalf, deels twee verdiepingen hoge, geheel onderkelderde symmetrische VOORHUIS op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een naar voren springend gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een samengestelde kap waarop zwarte geglazuurde platte Friese pannen; drie gemetselde nokschorstenen; houten kroonlijst; zinken goot; decoratieve windveren; houten cordonlijst. De gevels worden geleed door gemetselde pilasters en tweeruits keldervensters, H-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en T-vensters, zaadvensters met aan de bovenzijde afgeronde hoeken; in de bovenlichten van de H- en T-vensters geschilderd glas-in-lood; H- en T-vensters en zaadvensters gepleisterde omlijsting.

In het middenrisaliet van de voorgevel (noordwestzijde) in uitgespaarde gevelvelden twee dubbele houten terrasdeuren waarin glas met bovenlicht waarin geschilderd glas-in-lood en gepleisterde omlijsting. Voor de deuren een jonger gemetseld terras (jaren dertig), waarvoor twee vier treden hoge gemetselde stoepen, aan de bovenzijde aangesmeerd. Boven de terrasdeuren twee dubbele openslaande houten paneeldeuren waarin glas met bovenlicht en in de top twee gepleisterde driehoeken. In de zijgevels van het middenrisaliet een H-venster waaronder een tweeruits keldervenster en waarboven een T-venster. In de gevels aan weerszijden van het middenrisaliet twee H-vensters waaronder twee tweeruits keldervensters met diefijzer en waarboven twee zaadvensters.

In de noordoostgevel een niet-origineel klein staand venster, drie T-vensters waaronder drie tweeruits keldervensters met diefijzer en waarboven drie zaadvensters.

De schuur is tegen de achterzijde (zuidoostgevel) aangebouwd.

In de zuidwestgevel een niet-origineel staand venster, drie H-vensters waaronder twee tweeruits keldervensters met diefijzer en waarboven drie zaadvensters.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de houten paneeldeuren, in de linker voorkamer het stucplafond, de zwartmarmeren schouw, de houten paneelluiken en de houten vensterbanken, in de kelder de plavuizen.

De HOOFDSCHUUR is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door een zadeldak met wolfeind waarop oranje Hollandse pannen; gemetseld fries, aan de achterzijde van rode en witte steen; gemetselde nokschoorsteen; houten makelaar; muurankers; deels gietijzeren goot, deels niet-originele goot; twee niet-originele dakkapellen op het zuidwestelijk dakvlak.

In de schuine zijde (opnieuw opgemetseld) van de noordoostgevel een niet-originele deur met zijlichten en een niet-origineel vierkant venster. In de krimp een niet-originele deur met zijlicht.

In de achtergevel (zuidoostzijde) niet-originele dubbele schuurdeuren, dubbele opgeklampte houten schuurdeuren met bovenlicht met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder rollaag, getoogde dubbele schuurdeuren onder een ijzeren latei met rollaag en twaalf getoogde liggende vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder rollaag (waarvan onlangs vier verlengd).

Aan de voorzijde van de eerste krimp van de zuidwestgevel twee H-vensters met in de bovenlichten geschilderd glas-in-lood onder rollaag, een houten paneel deur met bovenlicht met niet-originele omlijsting en twee niet-originele vensters met niet-origineel bovenlicht; aan de linkerzijde van de krimp een H-venster met geschilderd glas-in-lood in het bovenlicht onder rollaag. Aan de voorzijde van de tweede krimp een vernieuwde houten deur, acht getoogde liggende stalvensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder rollaag en een niet-origineel staand venster; aan de linkerzijde van de krimp een getoogd liggend venster met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder rollaag.

Waardering

Dwarshuisboerderij van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als voorbeeld van een dwarshuisboerderij met uitgebouwd middenrisaliet uit 1904 in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de fraaie ligging aan het begin van een boerderijenlint

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)